

گزارش «کرمان امروز» از طرحی که سرانجام به سرانجام رسید:

تراموا؛ مرهمی بر درد ترافیک شهر

گزارش:

محمد فتح نجات

اشاره:

در سالهای اخیر در رابطه با ترافیک گره خورده ی شهر کرمان بسیار گزارش تهیه کردیم، اما این کلاف پیچیده هر روز در حال گره خوردن است، گره های تازه ای که می توانند برای شهر خطر آفرین باشند. بارها با عناوین مختلف از کرمانیان پرسیده ایم که چرا با خودروهای تک سرشتین در شهر تردد می کنید و ایشان بیشتر از ناکافی بودن سیستم حمل و نقل عمومی شهر کرمان گلایه می کنند و به همین دلیل است که هر روز شاهد بیشتر شدن خودرو های تک سرشتین هستیم. در برخی از نقاط کرمان، مانند چهارراه طهماسب آباد، باغملی، کاظمی و میدان آزادی دیگر خبری از آرامش شهرنست و ناخودآگاه ترافیک های گره خورده تهران به ذهن خطوری می کند.

تنها راه چاره

برای روان شدن ترافیک کرمان طرح‌های بسیاری در چند سال اخیر ارائه شد که «کرمان امروز» در قالب گزارش به بسیاری از آنها پرداخته است و هر کدام از این راه حل‌ها به عقیده بعضی متخصصان در آینده نیازمند بازنگرۄی و راه حل هستند. این اواخر طرح‌هایی از جمله بی.آر.تی، ال.آر.تی، مترو، متوریل و تراموا بیشتر مورد بحث قرار گرفتند که در این بین، گزینه ی تراموا با حداکثر آرا در بین متخصصان و مسولان کرمانی برای اجرا در کرمان انتخاب شده است. طرح های دیگر بنا به دلایل کارشناسی حذف شدند و به مرحله بررسی و عقد قرارداد نرسیدند. طرح هایی مانند بی.آر.تی و ال.آر.تی به دلیل نیاز به حصار و ترده و مسدود کردن خیابان‌ها اجرایی نشدند. البته سرعت زیاد این اتوبوس‌ها نیز خطرساز است و نتیجه این شد که این گزینه رد شد. مترو نیز به دلایل جغرافیایی کرمان مناسب نیست و از لحاظ کارشناسی کاملاً مردود است و به دلیل سطح بالای آبهای زیرزمینی

به قلم

سیده فریبا روح الامینی

اشاره:

در تقویم رسمی کشور، هفدهم شوال به عنوان روز فرهنگ پهلوانی و آیین زورخانه‌ای نامیده شده است. این روز برابر است با جنگ دلاورانه حضرت علی(ع) با عمروبن عبیدو. نبردی که نه تنها نماد قهرمانی و ستیز بود بلکه مصداق بارزی از آتین جوانمردی و فتوت محسوب می‌شد. زیرا در این جنگ حضرت علی(ع) پس از شکست دادن عمروبن عبیدود به طرف او رفت تا سرش را از بدنش جدا کند که عمرو آب دهان خود را به صورت مبارک مولی‌الموحدين انداخت؛ حضرت از جای خود برخاست و مقداری در میدان جنگ قدم زد سپس به سمت او رفت، عمرو علت این کار را جویا شد، حضرت گفت: آن لحظه که آب دهانت را به صورت من انداختی من را غضب گرفت نمی‌خواستم تو را به این حالت بکنم؛ مقداری قدم زدم تا آرام شوم و تو را به خاطر خداوند بکنم. به همین علت این روز را به عنوان روز فرهنگ پهلوانی و ورزش زورخانه‌ای نامیده‌اند.

معنای پهلوان:

پهلوان واژه‌ای فارسی است که در آسیای باختری برای نامیدن برخی ورزشکاران به کار می‌رود.

پهلوان ترکیبی‌است از «پهلُو» + «ان» و آن را منسوب به پهلُو سرزمین پارت دانسته‌اند که مردمانش به توانایی و دلیری شهرت داشتند. سنت‌هان ایشان هم که آمیزه‌ای از سلسجوری و جوانمردی بوده‌است نزد ایرانیان به سنت پهلوانی مشهور گشت و بر زندگی و حماسه‌های ایرانیان تأثیر بسیاری گذاشت. بعضی از مقلبان به «پهلوان» عبارتنند از: رستم، گرشاسب، کیخسرو، اسفندیار، پهلوان موسی خمیس با لقب «پهلوان گرزدین ونلد»در اوایل دوره قاجاریه و سردار سپاه ایران در نبرد با امپراتوری عثمانی، ابراهیم حلاج یزدی(دوره ناصرالدین شاه قاجار)، پهلوان سیدعلی(دوره رضاشاه)، پوریای ولی، غلامرضا تختی

ورزش زورخانه‌ای:

ورزش زورخانه‌ای یا ورزش باستانی و یا ورزش پهلوانی نام مجموعه حرکات ورزشی با اسباب و بی‌اسباب و آداب و رسوم مربوط به آنهاست که در محدوده تاریخی و فرهنگی ایران از گذشته‌های دور رواج داشته‌است. پروندهٔ ثبت جهانی آیین‌های پهلوانی و زورخانه‌ای به گوشه فدراسیون ورزش پهلوانی و زورخانه‌ای ایران با همکاری سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری آماده گردید و در تاریخ ۲۵ آبان ۱۳۸۹ برابر با ۱۶ نوامبر ۲۰۱۰ در فهرست میراث معنوی یونسکو از سوی ایران به ثبت جهانی رسید. دانشنامه بروک هاوس آلمانی نیز با استناد به تحقیقات دانشگاه ورزش آلمان واقع در شهر کلن، ورزش زورخانه‌ای را در کتاب اصلی و جلد ویژه ورزش، قدیمی‌ترین ورزش بدنسازی جهان معرفی کرد.

پیشینه این ورزش به حدود هفتصد سال پیش برمی‌گردد که توسط محمود خوارزمی معروف به پوریای ولی سازماندهی گردیده است اگرچه ورزش و انجام حرکات پهلوانی جزو فعالیت‌های اصلی روزمره ایرانیان در دوران باستان بوده و جامعهٔ آن زمان ارزش خاصی برای ورزشکارانی قابل می‌شده است. با این حال بر پایه رفتار و منش تاریخی و اسطوره‌های ایران، زورخانه می تواند تاریخ بسیار کهن تری داشته باشد؛ چرا که مردم ایران از ابتدای تاریخ خود به پهلوانی و کشتی گیری و آمادگی جسمانی نیاز مبرم داشته‌اند.

جایگاه زورخانه پس از اسلام نیز در زنده‌کردن جنبش ملی ایران و ستیز با بیگانگان و همچنین رستاخیز زبان پارسی و فرهنگ و آیین افتادگی و برادری که از عهد باستان در ایران رواج داشته اهمیت ویژه‌ای دارد.

آداب ورزش زورخانه‌ای:

ورزش زورخانه‌ای که نماد شجاعت و اخلاق به شمار می‌رود، آداب و سنتی خاص دارد. آداب و سنتی که با پیروی از پهلوانان و دلاوران افسانه‌ای دورهٔ باستانی و تأسی از پیشوای نخستین شیعیان، خُلق و منش گذشت، مردانگی، مروت، امانت‌داری، نوع‌دوستی و جوانمردی را در ورزشکاران بر می‌انگیزد یا نیرو می‌بخشد. این ویژگی‌های نیکو در قالب شعرها و داستان‌هایی به صورت آهنگین و به همراهی «ضرب زورخانه» که مهم‌ترین ساز

یکشنبه ۱۱ مرداد ۱۳۹۴ / ۱۶ شوال ۱۴۳۶ / ۲ آگوست ۲۰۱۵ سال بیستم شماره ۲۱۸۹

یک قطار تراموا در مسیر حرکت در خیابان شهید بهشتی کرمان

شنیدن نظرات طرفین به اتفاق اعضای سازمان ورزشکاران به دکتر خنجی و دکتر حجازی پیوست و پس از تأسیس حزب سوسیالیست به عنوان قائم مقام دبیر کل این حزب انتخاب شد. ضمناً در سازمان ورزش حزب به همراه حسن خرماشاهی (مسئول سازمان ورزش حزب) فعالیت می‌کرد. غلامرضا تختی پس از کودتای ۲۸مرداد در کمیته ورزشکاران نهضت مقاومت ملی نیز علاوه بر حزب سوسیالیست فعالیت داشت و پس از تشکیل جبهه ملی دوم در سال ۱۳۳۹ به این سازمان وارد شد و از سوی کمیته ورزشکاران به کنگره و از سوی منتخبین کنگره به شورای مرکزی جبهه ملی ایران راه یافت. با توجه به علاقه و رفت آمدش در این جبهه و ریاست سازمان ورزشکاران و عضویت در شورای مرکزی جبهه ملی او، مهندس حسینی، را سرپرست پرسش – پاسخ – کرد. روزی هم که هواداران دکتر مصدق برای دیدن او به احمدآباد رفتند، تختی پیشاپیش آن‌ها با عکس بزرگی از مصدق که در دست داشت، جلودار کاروان بود. دلخوری تختی از خاندان پهلوی، تا اندازه‌ای به روزگار نوجوانی او بازمی‌گشت. پدر تختی یخچال طبیعی داشت و از این راه گذران می‌کرد. اما یخچال در طرح خیابان‌کشی‌های رضاشاه می‌افتد و پدر تختی ناچار می‌شود یخچال را به بهای اندکی به دولت بفروشد. این پیشامد خانواده آن‌ها را ورشکست و آواره می‌کند، تا بدان‌جا که ناگزیر می‌شوند دو شب را در کوچه بخوانند. به هر روی، روایت تلخی بود که اثر بسیار بدی بر تختی گذاشت و هرگز نتوانست خارطه گزنده‌اش را فراموش کند. پس از مدت کوتاهی پدرش، آزرده از آن‌چه پیش آمده بود، بیمار شده و درمی‌گذرد.

رفت و آمدهای غلامرضا تختی با جبهه ملی و عضویت در شورای مرکزی آن باعث گردید تا از سوی ساواک به عنوان یک «ناراضی» شناخته شود. از این رو، دستگاه ورزشی بنا به تصمیم سازمان امنیت و اطلاعات خرمشهر از تمرین‌های تختی جلوگیری می‌کرد و به هر شکل می‌کوشید تا از حضور او در مجامع ورزشی بین‌المللی که با استقبال کنتدراسیون دانشجویان ایرانی روبرو می‌شد، جلوگیری کند. یکی از فعالیت‌های برجسته اجتماعی او نیز کمک به زلزله‌زدگان بوئین زهرا و روستاهای دشت قزوین بود. به پیشنهاد کیهان ورزشی و روزنامه کیهان، قرار شد او برای زلزله‌زدگان کمک جمع کند. تختی قبول کرد و صندوق به‌گردن، از پارک ساعی تهران تا تالار کیهان راه را پیاده پیسود. با بلندگو شخصاً از مردم می‌خواست تا به هموطنان زلزله‌زده‌شان هر چه در توان دارند، کمک کنند. واکنش‌ها چنان باورنکردنی بود که بلافاصله موج بزرگی از نیکوکاران به‌راه افتاد و ده‌ها کامیون به وی سربده شد.

به منظور یادبود و بزرگداشت این پهلوان نامی، تصویرش به همراه دو کشتی‌گیر دیگر ایرانی(امامعلی حبیبی و عبدالله موحد) در تالار افتخارات فیلا نصب گردید، تندیس‌ی از وی ساخته و در میدان تجریش تهران قرار گرفت. به افتخارش همه ساله به بهترین کشتی‌گیران ایران «جایزه غلام‌رضا تختی» را اهدا می‌کنند. کتاب‌های زیادی در وصف او تألیف و فیلم‌هایی با همین سوژه ساخته شد؛ شعرهای: جهان‌پهلوان سروده سیاوش کسرانی - گفتگو با تختی سروده سیمین بهبهانی - چکامه مرگ جهان‌پهلوان سروده ادیب برومند - قصیده بابکم سروده مهدی سهیلی - سخن‌پردخت سروده مهدی احماد ثالث… کتاب‌های: در خواجهان یاد نوشته بابک تختی - حماسه جهان‌پهلوان شهناز محمدعلی سفری - پهلوان زندگی، پهلوان جهان، نوشته: کیوان مرادیان، سید نصرالله سجادی - یکصد پرتزه از سیمای پهلوان تختی، آثار طراچی، نقاشی و گرافیک بهزاد شیشه‌گران (انتشار با دو زبان فارسی و انگلیسی در سال ۱۳۷۷)

فیلم سینمایی جهان‌پهلوان تختی به کارگردانی علی حاتمی؛ کارگردان فقید ایرانی که پس از مرگش نیمه تمام ماند و نهایتاً بهروز افخمی در سال ۱۹۹۷ میلادی آن را به پایان رساند و فیلم مستند غلامرضا تختی به کارگردانی محمدحسن شاه‌محمدی.
منابع:
- پوریای ولی در شهر خوی نویسنده: حسین کرلو؛ ویراستار اکبر آزاد. نشر: اندیشه نو، ۱۳۹۰ تهران.

- دانشنامه بروک هاوس آلمانی در کتاب اصلی و جلد ویژه ورزش.
- وبگاه فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های زورخانه‌ای(فارسی، عربی،انگلیسی).
-وبگاه «سایت موسسه فرهنگی و اطلاع رسانی تبیان.»

مهندس سیف اللهی: تراموا در هر حرکت حدود ۲۰۰ نفر را جایجا می کند و این در حالی است که اتوبوس با آن آلودگی صوتی و زیست محیطی اش تنها ۸۰نفر مسافر گنجایش دارد. یک مسیر از فرودگاه به میدان مشتاق و مسیر دیگر از پل ولایت به سمت هفت باغ خواهد بود. توالی حرکت واکن‌ها به گونه ای خواهد بود که هیچ مسافری در کرمان بیش از ده دقیقه منتظر نخواهد ماند.

حرکت حدود ۲۰۰ نفر را جایجا می کنند، در حالی که اتوبوس با آن آلودگی صوتی و زیست محیطی اش تنها ۴۰نفر گنجایش دارد.

(+) به علاوه ی تراموا

آقای سیف اللهی پرسیدیم

ایران نمونه‌ای از اخلاق، پابعردی و جوانمردی به شمار می‌رود، در میان مردم جایگاهی والا و افسانه‌ای دارد. وی در جوانی کشتی می‌گرفت و پیشه پوستین‌دوزی و کلاه‌دوزی داشت و افزون بر آن شعر هم می‌سروده. بر اساس آثار و مستندات تاریخی کتاب کنزالحقایق را که مجموعه‌ای از اشعار مثنوی است به این بزرگمرد قهرمان نسبت داده و بر همین اساس سال تولد او را نیز سال ۶۵۳ هجری تخمین زده‌اند. در ۵ سنه مهم تاریخی به عنایونی گوناگون از پوریای ولی یاد شده است:

- «ورزش باستانی ایران» نوشته دکتر پرویز ورجاوند.
- در کتاب «مرآت‌الشرق» (که اخیراً از سوی کتابخانه آیت‌الله مرعشی منتشر شده و شامل شرح حالی ۶۸۴ تن از دانشمندان شیعه در قرن‌های ۱۳و۱۴ هجری قمری می‌باشد، زندگینامه پهلوان پوریای ولی و وجود مزارش در گورستان «پیرولی» خوی ذکر شده است. مقبرهٔ او بعد از گذشت زمان تخریب شده، لکن آثارش باقی‌مانده و اهالی آن را زیارت می‌کنند.

- مجالس العشاق از امیر کمال الدین حسین گازر گاهی.

- «تاریخ کشتی ایران» از پرتو بیضای.
-ریحانه الادب از مدرس تبریزی.

علاوه بر ۵ سند فوق داستانی در مورد پوریای ولی سینه به سینه بین مردم خوی نقل شده که شرح آن در کتابهای تاریخی هم آمده است:
جوای از فقرای شهر خوی که از نعمت پدر محروم بود. عاشق کسانى بر این گمان هستند که مردان زورخانه در دوران باستان، آیین رزم هم می‌آموختند و می‌گویند ابزار و ورزش باستانی شهابت شگرفی به جنگ‌افروز پهلوان قدیم داشته‌است. مثل گرز و میل چوبی زورخانه، سپر و تخته بسیار سنگین مشهور به سنگ و کمان و کباده که با آن عضله می‌پروراندند. در هر حال فنون رزم و ورزش، دیر زمانی است که هر یک به راه خود رفته‌اند حتی جرخ زدن هم آیین رزم خودش را دارد به طوری که جوانی که بر بزرگ‌تر خود کنده می‌کشد و از او خواستار است که نخست من می‌چرخم فلسفه آیین رزمی‌اش این است که می‌خواهد بگوید بگذار نخست من شهید بشوم؟ من خواستار جنگ در میدان هستم.

مراسم گل‌بیزان:

یکی از رسم های شیرین و معروف زورخانه گل‌بیزان است که در جشن‌ها و اعیاد و میلادهای چهارده معصوم و در برخی موارد برای قدردانی از زحمات پیشکسوتان گرفته می‌شود و در آخر دو جوان دو طرف لنگی را گرفته و دور می‌چرخند و مردم پول در آن لنگ می‌اندازند.

جایگاه امروزی:

اگر چه شاید امروز ورزش باستانی دارای رونق کم‌تری باشد اما هنوز هم برای کسانی که در گودهای زورخانه پیر شده‌اند خاطره‌انگیز است. ورزش زورخانه‌ای امروزی با ورزش چند سال اخیر تفاوت بسیاری از نظر ظاهری و نوع ورزش کرده است. به طور مثال استفاده از لنگ در ورزش باستانی از سوی فدراسیون این ورزش ممنوع شده‌اما در شهرهایی مانند کرمانشاه و اراک(در زورخانه متقین) هنوز از لنگ استفاده می‌گردد. امروزه مسابقات ورزش باستانی به صورت تیمی در یکی از شهرهای ایران صورت می‌گیرد که در آن هر تیم شامل ده نفر می‌باشد(امرشد-هورزشکار-امیاندار) که ورزش را با پیچیدگی بسیار زیادی نسبت به ورزش سادهٔ زورخانه انجام می‌دهند. و پایان کلام با پوریای ولی، پهلوان پیشکسوت ورزش زورخانه‌ای و غلامرضا تختی جهان‌پهلوان ایرانی:

پوریای ولی:

«محمود خوارزمی»، پهلوان بزرگ سده هشتم، عارف، صوفی و شاعر ایرانی با عنوان «پوریای ولی» که در میان ورزشکاران و مردم پول در آن لنگ می‌اندازند.

پدراسیون این ورزش ممنوع شده‌اما در شهرهایی مانند کرمانشاه و اراک(در زورخانه متقین) هنوز از لنگ استفاده می‌گردد. امروزه مسابقات ورزش باستانی به صورت تیمی در یکی از شهرهای ایران صورت می‌گیرد که در آن هر تیم شامل ده نفر می‌باشد(امرشد-هورزشکار-امیاندار) که ورزش را با پیچیدگی بسیار زیادی نسبت به ورزش سادهٔ زورخانه انجام می‌دهند. و پایان کلام با پوریای ولی، پهلوان پیشکسوت ورزش زورخانه‌ای و غلامرضا تختی جهان‌پهلوان ایرانی:

پوریای ولی:

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این

بند، اگر شهر و یا دستگاهی بتواند طرحی ارائه دهد

که وسایل مصرف‌کننده سوخت حذف شوند، وزارت

نفت نیمی از بودجه آن طرح را پرداخت خواهد کرد.

به بند (ق) قانون

بودجه اشاره کرد و گفت: طبق این